

Alena Šarounová

Protokol o šesté škole v přírodě

Učitel matematiky, Vol. 5 (1997), No. 1, 50–52

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/151419>

Terms of use:

© Jednota českých matematiků a fyziků, 1997

Institute of Mathematics of the Czech Academy of Sciences provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This document has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://dml.cz>

PROTOKOL O ŠESTÉ ŠKOLE V PŘÍRODĚ

Kdo?	6. škola v přírodě
Kde?	V obci Dobřichovice u Prahy
Kdy?	Od 1. do 5. července 1996
Jak a proč?	To vám snad, vážené kolegyně a kolegové, napoví následující řádky.
CUI BONO?	Stejně jako loni doufáme, že ve prospěch všech zúčastněných.

Letní škola pro učitele matematiky ze základních a středních škol proběhla letos již pošesté. Hledím na tu řadovou číslovku poněkud nevěřičně. Když jsem se v roce 1991 rozhodla pozvat na svou zahradu své známé učitele matematiky, chtěla jsem jim nabídnout nový didaktický materiál a něco odborných poznatků; především však možnost setkání, trochu radosti a vzájemnosti na závěr hektického školního roku. Tehdy jsem netušila, že moje škola v přírodě bude mít nějaké pokračování. Netušila jsem zejména to, že ještě přinejmenším pěknou řádku let naše školství jiná než značně hektická doba nečeká.³

Příznivé reakce účastníků a „jemný nátlak“ doc. Jindřicha Bečváře způsobily, že jsme připravili školu druhou, třetí, ...

A tak se naše „škola v přírodě“ pozvolna stává tradicí. Tradiční je místo i čas setkávání, tradiční je i zcela neformální, takřka rodinná atmosféra nejen v kuloárech, ale i při vlastní matematické robotě. (Zkuste však vyhovět všem požadavkům *Společenského katechismu*, láká-li vás ráno ze spacího pytle neodbytná vůně teplého pečiva!) K odbornému i jinému vyžití přispívá tradičně má širší rodina a přátelé nejen z Dobřichovic. Bez jejich nezištné pomoci by naše školy nikdy nemohly nabídnout učitelům to, co obvykle nabízejí.

³ Slovo „značně“ je číslovka neurčitá; dosaďte si za ni konkrétnější údaj dle vlastního uvážení. Totéž můžete provést s časovým údajem „pěkná řádka let“.

O tom, že jsme se z událostí nahodilých přesunuli již do kategorie podniků tradičních, svědčí i následující příhoda: V posledních letech jsme se sjížděli k setkání bezprostředně po skončení školního roku. Letos však dostaly děti vysvědčení již v pátek 28. června. A v sobotu dopoledne se u nás objevila nejmenovaná paní učitelka Radka, účastnice většiny předchozích ročníků, protože její kantorové podvědomí hlásilo, že teprve tato škola je skutečnou tečkou za školním rokem a pravým počátkem prázdnin. (O tom, že mi to udělalo velikou radost, raději z vrozené skromnosti pomlčím.) Inu — tradice je tradice.

Program 6. letní školy:

- A. Šarounová: *Psychologie a výuka matematiky (matematické představy a pojmy)*
- M. Stianko: *Didaktické pomůcky k výuce matematiky (vlastní tvorba posluchačů výběrových seminářů)*
- A. Šarounová: *Kreslení těles pomocí sítí (problémy a doporučení)*
- I. Koudelková: *Topografické práce ve starověku (praktické cvičení v terénu)*
- L. Šarounová: *Pohled do blízkého vesmíru (výklad a diapozitivy)*
- A. Šarounová: *Slovo a matematika (problémy s terminologií a se slovními úlohami)*
- B. Režná: *Shodnosti v praxi (kreslit jako Escher ...)*
- A. Šarounová: *Geometrie v živé přírodě (listy a deformace roviny)*
- J. Robová: *Kalkulačka s obrazovkou (praktické cvičení)*
- E. Calda: *Zajímavé úlohy pro bystré hlavy*
- L. Kašperová: *Geometrie gotických oken (náměty k rýsování)*
- A. Šarounová: *Technické náčrtky (teorie, praxe, potíže)*
- J. Bečvář: *René Descartes (život matematika a filozofa, ozvěny jeho díla ve školské matematice)*
- A. Šarounová: *Historie našeho kalendáře*

Velmi užitečné byly besedy k problémům, které trápí většinu učitelů. Besedu o práci s velmi slabými dětmi doplněnou ukázkami vlastních pomůcek vedla zkušená učitelka zvláštní školy E. Crkalová. Během odpoledne, které bylo věnované právě této problematice, obdrželi účastníci školy řadu „minibrožurek“ určených pro

práci s dětmi ve ztížených podmínkách; tyto materiály byly vytvořeny na MFF UK v letech 1994 – 1996 v rámci grantů FRVŠ. O učebnicích, jejich nedostatcích, užití a tvorbě jsme diskutovali se členkou autorského kolektivu učebnic matematiky při nakladatelství Prometheus, V. Väterovou. Poslední plánovanou besedu věnovanou *školským otázníkům* (literatuře pro učitele, časopisům, (ne)informovanosti učitelů o připravovaných změnách ve školství, o učebních plánech aj.) řídil J. Bečvář. Neplánované besedy vznikaly spontánně ve volných chvílích určených k odpočinku.

Odborný program byl (opět musím napsat, že tradičně) doplněn *výstavkou časopisů a učebnic matematiky*, literatury určené učitelům handicapovaných dětí a knih o umění, které by prospěly každé školní knihovně. Cvičení hlasu a dechu vedla k radosti účastníků opět Z. Crkalová. Zajímavé bylo i setkání s manželi Musilovými, kteří nám dali nahlédnout do kuchyně učitelů — tvůrců didaktických pomůcek (zejména kazet) určených pro práci s dětmi na základních školách. Během *dražby knih* (a klokočí), kterou řídil B. Henry, jsme si mohli doplnit knihovničky zajímavými tituly, nejen matematickými.

Protože učitel nesmí zanedbávat ani svůj kulturní růst, připravili jsme „didaktické melodramatum“ (Lenka, Jakub a Alena Šarounovi) a výstavku textů k úsměvu i zamyšlení. Závěrečný večer jsme zahájili „melodramatem matematickým“ a inscenováním několika kramářských písní. U táboráku i během „poslední noci“ nás doprovázely krásné písničky v provedení časté účastnice naší školy J. Tučanové a její zpěvné rodiny.

Domů si učitelé odváželi přes 150 stránek textů a pracovních listů (tak, jako v předchozích letech většinou ve formě minibrožur, které rozšiřují didaktickou „knihovničku nápadů“ účastníků naší školy) k výuce matematiky a řadu listů zpracovaných během našeho setkání. Pokud si odvezli i hezké vzpomínky a trochu optimismu, splnila šestá škola v přírodě svůj cíl.

Už víte, co chcete dělat od 1. do 5. července 1997?

Dr. Alena Šarounová, CSc.

MFF UK Praha, Sokolovská 83, 186 00 Praha 8